

1
26
E
24

Proefstation voor Bloemisterij en Glasgroente
Vestiging Naaldwijk
Kruisbroekweg 5, Postbus 8, 2670 AA Naaldwijk
Tel. 0174-636700, fax 0174-636835

RASSENONDERZOEK ANDIJVIE

Eénjarig onderzoek: voorjaarsteelt 1996

Project 1304

R. Elgersma
Naaldwijk, mei 1996

Intern verslag 40

2204137

INHOUD

1.	INLEIDING	4
1.1	PROEFOPZET	4
	Tabel 1 Proef- en proefveldgegevens	4
	Tabel 2 Namen, inzenders en veldnummers van de in de proef opgenomen rassen	5
2	WAARNEMING	5
2.1	TOELICHTING BIJ DE TABELLEN	6
2.2	TABELLEN	6
	Tabel 3 Omvang	6
	Tabel 4 Grofheid van het blad	7
	Tabel 5 Hartvulling	7
	Tabel 6 Rand	7
	Tabel 7 Bladkleur	8
	Tabel 8 Aanslag	8
	Tabel 9 Geel blad	8
	Tabel 10 Graterigheid	9
	Tabel 11 Uniformiteit	9
	Tabel 12 Gebruikswaarde	9
	Tabel 13 Produktie gegevens in kg/m ²	10
	Tabel 14 Nitraatgehalte in ppm produkt	10
	Tabel 15 Waardering bladkleur na bewaring	10
	Tabel 16 Waardering rot na bewaring	11
	Tabel 17 Algemene indruk na bewaring	11
	Tabel 18 Bij de beoordeling gemaakte opmerkingen	11

1. INLEIDING

1.1 PROEFOPZET

In de voorjaarsteelt van 1996, éénjarig onderzoek, werden 5 nieuwe andijviesselecties, cq rassen, op hun gebruikswaarde voor de praktijk beproefd. Ambio en Nuance werden als vergelijkingsrassen, onder de codes F en G aan de serie toegevoegd.

De proeven lagen in op de volgende bedrijven:

- S. van der Meer in De Lier	MEE
- J. Oudwater in Brielle	OUD
- J. Robbemond in Maasdijk	ROB
- J. Hooymans in Nootdorp	HOO
- J. Voskamp in Monster	VOS
- M. de Jong in Maasdijk	JON
- H. Barendse in Kwintsheul	BAR
- H. van Geest in 's-Gravenzande	GEE
- P. van Kester in Poeldijk	KES

Tabel 1 - Proef- en proefveld gegevens

bedrijf	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS
zaaidata	7-12-95	11-12-95	15-12-95	18-12-95	19-12-95
plantdata	8-1-96	12-1-96	20-1-96	16-1-96	16-1-96
aantal pl/veld	60	60	60	60	60
aantal pl/m ²	12.5	14	10.5	12	12
beoordelingsdata	27-3-96	26-3-96	4-4-96	3-4-96	29-3-96
eigen ras	Ambio	Ambio	Ambio	Ambio	Ambio
aantal beoordelaars	5	7	5	4	5

vervolg tabel 1

bedrijf	JON	BAR	GEE	KES
zaaidata	27-12-95	27-12-95	25-1-96	14-3-96
plantdata	20-1-96	20-1-96	15-2-96	3-4-96
aantal pl/veld	60	60	60	60
aantal pl/m ²	10.5	10	14	12
beoordelingsdata	12-4-96	4-4-96	17-4-96	8-5-96
eigen ras	Ambio	Ambio	Ambio	Ambio
aantal beoordelaars	3	3	2	4

Tabel 2 Namen, inzenders en veldnummers van de in de proef opgenomen rassen

bedrijf	MEE		OUD		ROB		HOO		VOS		JON		BAR		GEE		KES	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Codes, rasnamen en inzenders																		
A E 203 Enza	3	12	4	12	3	14	1	13	1	13	7	10	1	14	1	9	4	9
B E 4369 Enza	5	9	7	11	1	*	*	*	7	11	5	12	*	*	2	13	6	12
C Triviant Rijk Zwaan	4	11	3	9	5	10	6	9	6	9	6	11	6	8	6	10	5	14
D Stratego Rijk Zwaan	2	13	1	8	2	13	2	12	2	12	4	8	2	11	7	14	1	11
E Trudie S & G	6	10	5	14	7	11	3	10	3	10	1	14	7	9	5	12	7	8
F Ambio Enza	1	14	6	10	4	9	5	14	5	14	3	13	4	10	4	11	2	13
G Nuance Enza	7	8	2	13	6	12	4	8	4	8	2	9	3	13	3	8	3	10

2 WAARNEMINGEN

De waarnemingen op de bedrijven van J. Oudwater, J. Hooymans, J. Voskamp en P. van Kester zijn gedaan door de beoordelingscommissie bestaande uit vertegenwoordigers van de deelnemende zaadbedrijven, de tuinders, de gewasspecialist van het proefstation Naaldwijk en medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek. Bij de overige proefplaatsen is beoordeeld door regionale werkgroepen en door medewerkers van het gebruikswaarde-onderzoek.

Bij de beoordelingen zijn er cijfers gegeven voor:

- omvang
- grofheid van het blad
- hartvulling
- rand
- bladkleur
- aanslag
- geel blad
- graterigheid
- uniformiteit
- gebruikswaarde

De cijfers werden ondersteund door opmerkingen.

Om eventuele verschillen in houdbaarheid vast te stellen zijn van vijf proefplaatsen zes kroppen per veld bewaard en na ca. 10 dagen beoordeeld op geel blad, rot en algemene indruk.

Van vijf proefplaatsen is het nitraatgehalte bepaald. In de tabel met nitraatgehalten is het gemiddelde nitraatgehalte absoluut en relatief opgenomen.

2.1 TOELICHTING BIJ DE TABELLEN

Betekenis der cijfers: -

a) bij de beoordeling in het oogstbare stadium:

omvang	meer omvang - hoger cijfer
grofheid van het blad	grover blad - hoger cijfer
hartvulling	meer hartvulling - hoger cijfer
rand	minder rand - hoger cijfer
bladkleur	lichtere kleur - hoger cijfer
aanslag	minder aanslag - hoger cijfer
geel blad	minder geel blad - hoger cijfer
graterigheid	minder graterig - hoger cijfer
uniformiteit	meer uniform - hoger cijfer
gebruikswaarde	betere gebruikswaarde - hoger cijfer

b) bij de houdbaarheidsproeven

geel blad	minder geel blad - hoger cijfer
rot	minder rot - hoger cijfer
algemene indruk	betere algemene indruk - hoger cijfer

c) algemeen

gem. = gemiddelde van de rassen

rel. = relatieve waarde met het proefgemiddelde = 100

* = ontbrekende waarde

1) = ingeschatte waarde

2.2 TABELLEN

Tabel 3 - Omvang

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.8	6.2	6.9	7.3	7.4	7.0	7.0	7.8	6.9	7.1
B	7.5	5.9	7.3	7.3 ¹⁾	7.4	7.5	7.6 ¹⁾	8.5	6.7	7.3
C	6.6	6.9	6.6	6.8	7.7	6.9	7.4	7.8	6.2	7.0
D	7.4	6.2	7.0	6.8	6.8	6.2	7.3	7.8	6.4	6.9
E	5.6	5.8	5.3	6.1	6.8	5.5	6.5	7.8	5.7	6.1
F	6.8	7.1	7.7	7.4	7.4	6.9	7.7	8.0	7.4	7.4
G	7.4	6.2	6.7	7.1	6.9	7.0	7.5	8.0	7.1	7.1

Tabel 4 - Grofheid van het blad

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.3	6.4	6.8	7.1	6.9	6.7	7.0	7.3	6.9	6.9
B	7.0	6.4	7.1	6.9 ¹⁾	6.7	6.5	7.2 ¹⁾	8.0	6.4	6.9
C	6.8	6.7	6.5	7.0	6.6	6.5	7.2	7.5	5.9	6.7
D	7.3	6.5	6.8	7.0	6.4	6.3	7.3	7.8	6.6	6.9
E	6.5	6.5	6.2	6.6	6.8	6.5	6.7	8.5	5.7	6.7
F	6.6	6.1	7.0	6.4	6.7	6.3	6.9	7.3	6.9	6.7
G	7.1	6.4	6.7	6.6	6.5	6.5	7.3	7.5	6.9	6.8

Tabel 5 - Hartvulling

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.0	6.4	7.1	6.9	7.0	7.0	6.8	7.8	6.3	6.9
B	7.5	6.4	7.6	6.9 ¹⁾	7.2	7.3	7.4 ¹⁾	8.0	5.6	7.1
C	6.3	6.5	6.1	6.1	5.7	6.7	6.3	6.8	5.3	6.2
D	7.2	6.3	6.8	6.6	6.0	6.4	7.0	6.8	6.0	6.6
E	5.2	5.2	5.5	4.9	4.6	4.9	5.2	5.8	4.9	5.1
F	6.5	6.5	6.9	5.9	6.8	6.7	7.3	6.8	6.4	6.6
G	7.3	6.7	6.8	7.2	7.0	7.0	7.5	7.3	6.4	7.0

Tabel 6 - Rand

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	6.9	7.0	7.7	7.4	7.7	7.3	7.9	7.8	7.9	7.5
B	7.0	7.1	7.4	6.9 ¹⁾	7.6	7.3	7.8 ¹⁾	7.8	7.5	7.4
C	6.9	7.2	7.7	7.2	7.5	7.3	8.0	7.5	7.5	7.4
D	6.9	7.0	7.7	7.0	7.6	7.3	7.9	8.0	7.9	7.5
E	7.1	7.2	7.7	6.7	7.5	7.3	7.9	8.0	7.3	7.4
F	7.1	6.8	7.7	7.0	7.8	7.3	7.9	7.0	7.9	7.4
G	7.0	7.1	7.7	6.4	7.7	7.3	7.9	7.5	7.4	7.3

Tabel 7 - Bladkleur

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	6.9	6.8	7.3	7.0	7.3	6.9	7.2	7.5	6.9	7.1
B	7.4	7.0	7.2	7.2 ¹⁾	7.8	7.0	7.5 ¹⁾	7.6	7.1	7.3
C	7.0	6.5	7.0	6.8	6.6	6.9	7.0	7.5	6.4	6.9
D	6.8	6.7	7.0	6.9	7.0	6.5	7.2	7.5	6.9	6.9
E	6.4	6.4	6.6	5.9	6.2	5.3	6.3	6.8	5.2	6.1
F	6.7	5.6	7.0	6.2	6.4	6.0	6.9	6.8	6.9	6.5
G	7.1	6.8	6.9	7.1	7.6	7.0	7.0	7.3	7.1	7.1

Tabel 8 - Aanslag

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.1	7.1	7.2	7.3	7.5	6.0	7.3	7.3	7.6	7.2
B	6.6	6.7	6.2	5.9 ¹⁾	6.0	5.9	6.4 ¹⁾	5.4	6.0	6.1
C	7.1	6.6	6.9	6.7	7.4	6.7	7.3	7.5	7.6	7.1
D	6.8	6.4	7.0	6.0	7.0	6.3	7.4	7.3	7.5	6.9
E	6.8	6.7	7.1	7.4	7.2	7.0	7.5	7.3	8.0	7.2
F	6.6	6.7	7.5	7.2	7.6	6.4	7.4	7.3	8.3	7.2
G	6.5	6.4	6.9	6.4	7.2	6.5	7.2	6.3	7.6	6.8

Tabel 9 - Geel blad

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.0	6.5	7.3	7.0	7.3	6.2	6.8	7.0	7.0	6.9
B	6.5	5.9	6.4	5.3 ¹⁾	5.2	5.7	5.8 ¹⁾	6.3	5.4	5.8
C	6.8	6.2	7.4	6.0	7.0	6.5	7.0	7.5	6.9	6.8
D	6.6	6.1	7.2	5.7	6.7	6.7	6.5	6.8	7.0	6.6
E	6.5	6.3	7.2	6.9	6.8	6.7	7.2	7.3	7.6	6.9
F	6.7	6.2	7.1	6.2	7.3	6.3	6.7	7.0	7.4	6.8
G	6.6	6.3	7.0	5.9	7.1	6.4	6.4	6.8	6.5	6.6

Tabel 10 - Graterigheid

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.0	6.4	7.2	6.7	7.2	6.9	6.9	7.5	6.9	7.0
B	6.9	6.6	6.7	6.6 ¹⁾	6.1	6.7	6.7 ¹⁾	7.5	5.7	6.6
C	6.5	6.3	7.0	6.4	6.2	6.5	6.2	7.5	5.5	6.5
D	7.0	6.2	6.8	6.6	6.3	6.5	6.5	6.8	6.4	6.6
E	5.8	6.1	6.2	6.9	5.1	5.9	6.5	6.5	6.2	6.1
F	6.1	6.2	7.0	6.1	7.0	6.0	6.9	7.0	6.5	6.5
G	7.1	6.2	6.7	6.5	7.0	6.5	7.0	7.5	6.5	6.6

Tabel 11 - Uniformiteit

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.5	6.0	7.2	6.1	7.1	7.0	7.0	7.3	7.0	6.9
B	7.4	5.0	7.7	6.5 ¹⁾	6.8	7.5	7.4 ¹⁾	7.9	5.8	6.9
C	6.9	6.0	7.2	6.5	6.2	7.5	7.5	8.0	5.5	6.8
D	6.7	5.9	7.2	7.0	6.6	7.0	7.7	7.5	6.7	6.9
E	6.6	5.5	7.0	6.9	6.3	6.7	7.0	7.8	6.1	6.7
F	6.9	6.4	7.7	6.3	7.7	6.7	7.5	7.8	7.4	7.2
G	7.4	5.7	6.9	6.8	6.9	7.2	7.7	7.5	7.0	7.0

Tabel 12 - Gebruikswaarde

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	7.4	6.1	7.2	6.6	6.9	7.0	6.7	7.3	6.6	6.9
B	6.8	5.2	7.0	6.0 ¹⁾	5.9	6.9	6.5 ¹⁾	6.3	5.1	6.2
C	6.2	6.2	6.6	6.3	5.7	6.9	6.5	7.3	5.3	6.3
D	6.8	5.9	6.9	6.3	6.0	6.3	7.0	6.8	6.4	6.5
E	4.9	5.3	5.3	4.7	4.8	4.7	6.0	6.5	4.6	5.2
F	6.2	6.7	7.5	6.6	7.3	6.4	6.9	6.8	6.9	6.8
G	7.0	5.9	6.5	6.9	6.8	6.9	7.3	7.0	6.6	6.8

Tabel 13 - Produktiegegevens in kg/m²

bedrijf code	MEE	OUD	ROB	HOO	VOS	JON	BAR	GEE	KES	GEM
A	5.5	4.8	4.3	5.2	5.0	5.7	4.0	8.5	4.7	5.3
B	5.7	5.6	4.8	*	5.7	6.6	*	*	4.7	5.5
C	5.0	5.4	4.4	5.0	5.6	5.8	3.9	7.3	4.6	5.2
D	5.2	4.7	4.2	4.8	4.5	5.0	4.4	7.5	4.6	5.0
E	4.4	3.2	2.8	3.8	4.1	3.3	3.2	7.3	3.7	4.0
F	5.6	5.7	4.7	5.2	6.0	5.4	4.8	8.8	4.9	5.7
G	6.5	5.2	4.0	5.6	5.1	6.0	5.2	9.1	4.8	5.7

Tabel 14 - Nitraatgehalte in ppm produkt

bedrijf code	MEE	VOS	JON	GEE	KES	GEM	REL
A	2749	2922	1864	1832	3057	2485	97
B	2735	2605	1853	*	2724	2479	97
C	2804	3065	2130	1953	3048	2600	101
D	2676	3103	2624	2097	3410	2782	108
E	2567	2854	2237	1745	3194	2519	98
F	2674	2805	2082	1764	2967	2458	96
G	2861	3100	2219	1876	3123	2636	103
LSD 5%	N.S.	270	N.S.	N.S.	243	*	*

Tabel 15 - Waardering bladkleur na bewaring

bedrijf code	OUD	ROB	HOO	BAR	KES	GEM
A	4.9	3.9	5.1	3.7	6.0	4.7
B	4.4	3.3	*	*	5.3	4.3
C	5.6	5.3	5.8	5.1	6.1	5.6
D	5.5	4.6	5.5	4.4	6.0	5.2
E	5.5	5.2	5.8	6.1	6.0	5.7
F	5.5	4.2	5.5	4.1	5.4	4.9
G	4.6	3.1	4.9	4.0	6.0	4.5

Tabel 16 - Waardering rot na bewaring

bedrijf code	OUD	ROB	HOO	BAR	KES	GEM
A	6.9	5.8	6.6	6.7	6.3	6.4
B	5.7	4.2	*	*	5.0	4.9
C	6.4	6.3	5.9	6.5	5.2	6.1
D	6.6	5.9	5.3	5.8	5.5	5.8
E	8.1	7.5	7.0	8.5	7.6	7.7
F	6.6	6.1	6.0	6.3	5.7	6.1
G	6.5	6.0	5.4	5.1	6.0	5.8

Tabel 17 - Algemene indruk na bewaring

bedrijf code	OUD	ROB	HOO	BAR	KES	GEM
A	5.5	4.5	5.0	4.5	5.5	5.0
B	4.5	4.0	*	*	4.5	4.3
C	6.0	5.5	5.5	5.0	5.5	5.5
D	5.5	5.0	4.5	4.5	5.5	5.0
E	6.0	6.0	6.0	7.0	6.5	6.3
F	6.0	5.0	5.5	5.0	6.0	5.5
G	5.0	4.0	4.0	4.0	6.0	6.4

Tabel 18 - Bij de beoordelingen gemaakte opmerkingen

code opmerkingen

- A goed gewas (9x), achterblijvers (2x), glazigheid (2x), hard snijvlak, voetenecrose.
 - B goed gewas (7x), slechte opkomst (6x), voetenecrose (3x), achterblijvers (2x), variabele omvang, wegval, plat, zwakke onderkant, rijp.
 - C goed gewas (5x), weinig gewicht (3x), matig gewas (3x), achterblijvers, iets toprand, spits, lang blad.
 - D goed gewas (6x), achterblijvers, plat, voetenecrose, redelijk gewas, geel blad, matig gewas.
 - E traag (19x), plat (11x), matig gewas (3x), slecht gewas (3x), weinig gewicht (2x), niet uniform.
 - F goed gewas (10x), veel blad, matig gewas.
 - G goed gewas (9x), hard snijvlak (2x), achterblijvers, dikke nerf, voetenecrose, glazigheid.
-